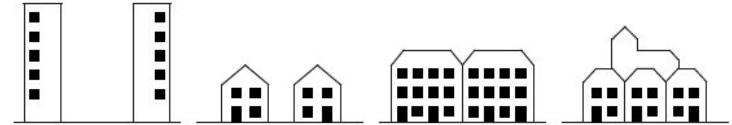
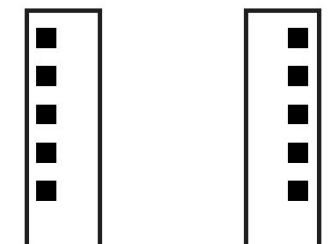
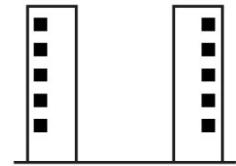


SÍDLIŠTĚ

vznik a vývoj fenoménu sídliště



PŮVOD SÍDLIŠŤ



- _ průmyslová revoluce → prudký rozvoj měst → příliv obyvatel do měst
- _ prohlubování sociálních rozdílů → vznik chudinských slumů
- _ jak zlepšit kvalitu bydlení v chudinských čtvrtích?
jak by měli ve městech bydlet příslušníci nižších vrstev?



myšlenka **kolektivního bydlení**



výškové objekty, které netvoří uzavřené bloky



velký počet lidí na malé ploše při zachování volných prostorů zeleně

- _ konec 19. stol., Francie, počátky výstavby některých forem kolektivního bydlení
- _ stavební technologie stále neumožňují výstavbu sídlíšť v dnešním slova smyslu → rozsah výstavby této formy bydlení poměrně omezený

PŮVOD SÍDLIŠŤ

Jak to vlastně začalo?

_ Le Corbusier

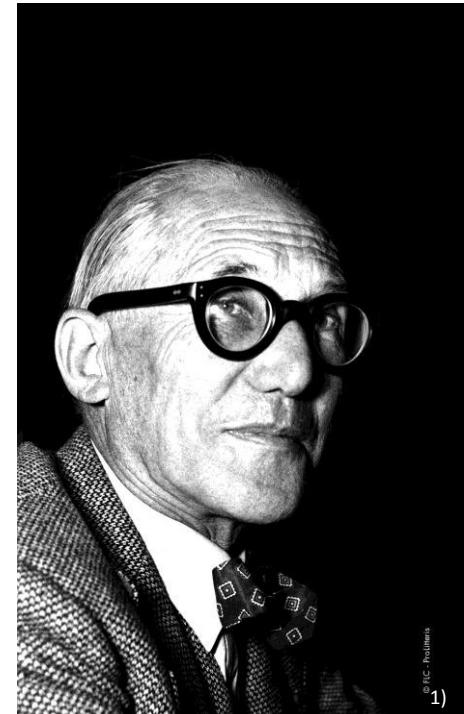
_ autor funkcionalistických staveb

_ propagátor modernistických směrů

_ moderní **stavební materiály** (beton, ocel, sklo)
urbanistická řešení obytných čtvrtí

_ 20. léta 20. století, CIAM → Athénská charta

↓
zásady moderního urbanismu



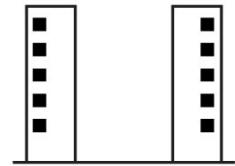
„Základními klíči urbanismu jsou čtyři funkce: **bydlení, práce, rekreace, doprava.**“

„Je nutné požadovat **výstavbu vysokých staveb** s dostatečnými vzájemnými odstupy,
uvolňujícími prostor pro rozsáhlé zelené plochy.“

„Urbanismus je věda o třech a nikoli jen o dvou rozměrech. Jen přiřazením **výškového rozměru**
lze řešit moderní dopravní problémy a stejně tak i problém rekreace využitím získaného
volného prostoru.“

PŮVOD SÍDLIŠŤ

Jak to vlastně začalo?



- _ 20. a 30. léta 20. století, minimální praktické využití modernistických konceptů
- _ druhá světová válka → zničený a poškozený bytový fond + poválečný baby-boom



bytová krize

- _ modernistické koncepty + rozvoj technologií (prefabrikace, litý beton)
- _ rychlá výstavba velkého počtu bytů z prefabrikovaných dílců = ideální řešení problému



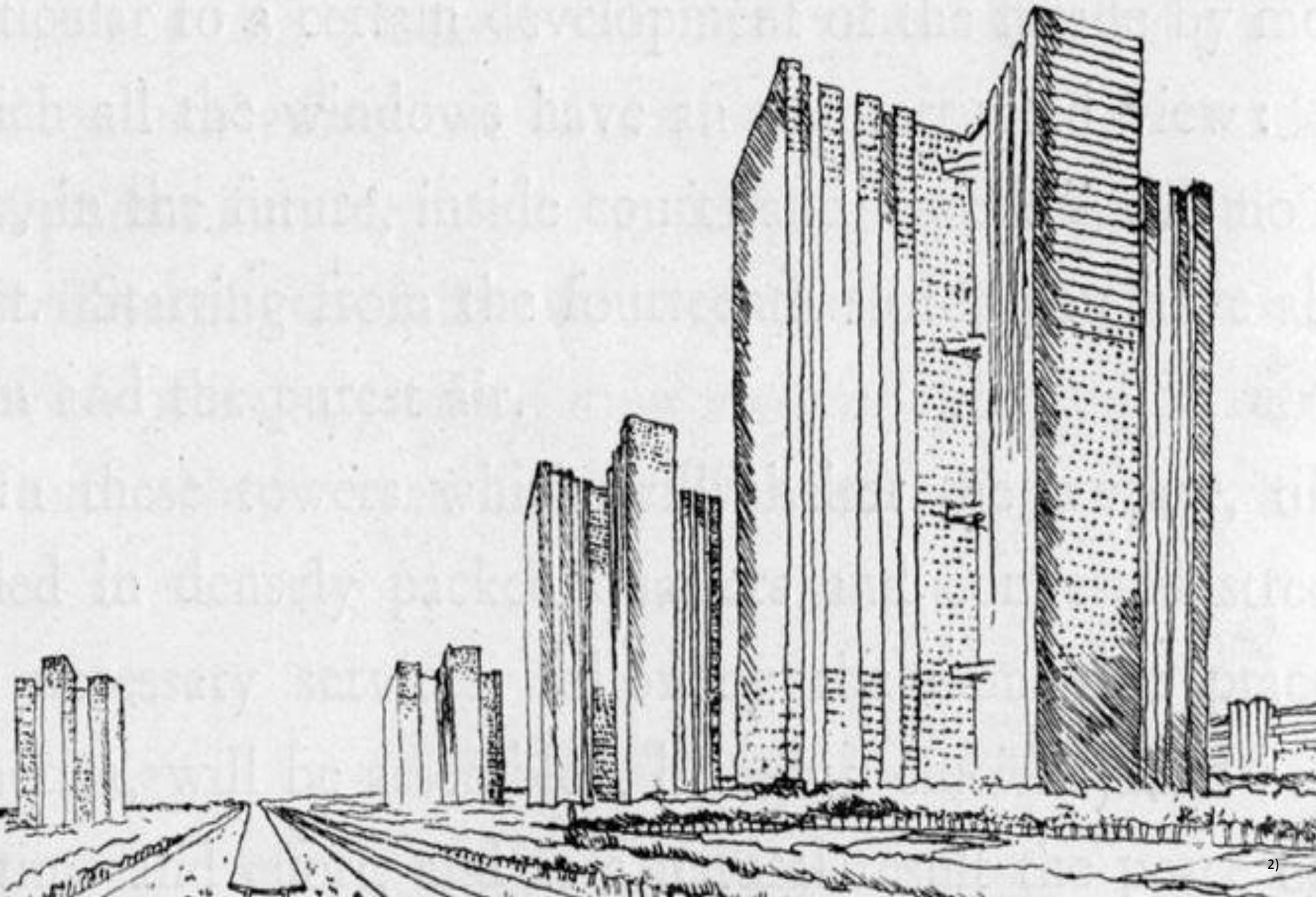
60. léta

masová výstavba nových bytů

= hlavní priorita bytových politik

- _ zvýšení standardů bydlení – teplá a studená tekoucí voda, centrální vytápění, vana, ...
- _ nejvyšší výstavba v Německu a Francii, velký rozmach ve Švédsku, Finsku
- _ minimální výstavba v Anglii a Irsku

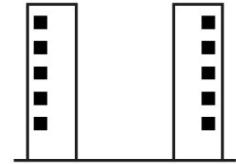
A CITY OF TOWERS, 1923, Le Corbusier



Unité d'Habitation, 1946, Le Corbusier, Marseille



SÍDLIŠTĚ V ČECHÁCH



- _ 50. léta 20. století, první sídliště v duchu socialistického realismus – reakce na bytovou nouzi
 - _ technologie výstavby zděná
 - _ výstavba převážně v hornických oblastech, např. Ostrava – Poruba
- _ 60. léta 20. století, podpora industrializace → masivní výstavba v duchu funkcionalismu
- _ byt v novém sídlišti = **symbol vyššího životního standartu**
- _ 70. a 80. léta 20. století, vrchol výstavby panelových sídlišť
- _ 80. léta, kritiky bydlení na sídlišti → snahy o **humanizaci** sídlišť
- _ přelom 80. a 90. let, sídliště považována za symbol šedi a uniformity



90. léta, ukončení výstavby sídlišť

Praha dle SLDB 2001

- _ podíl osob bydlících _v bytových domech (84 %), v rodinných (15 %), v ostatních domech (1 %)
- _ celkový počet bytů na sídlištích = cca 240 - 245 tisíc osob
- _ počet bydlících na sídlištích = 555 - 565 tisíc osob = cca **47 % všech obyvatel Prahy**

OSTRAVA PORUBA, 50. léta 20. století, zděná výstavba



OSTRAVA PORUBA, panelová výstavba



OSTRAVA PORUBA, panelová výstavba



SÍDLIŠTĚ MALEŠICE, 1963, panelová výstavba



ZDROJE_fotografie

- 1) <http://nuevosrelojes.com/caballero/trilogia-le-corbusier-por-girard-perregaux/>
- 2) <http://wildrocketsledgeride.com/roads-underground-crazy/this-is-dystopian-le-corbusier-on-acid/>
- 3) <http://www.heathershimmin.com/le-corbusier>
- 4) lebduch.rajce.idnes.cz/Stara_Poruba
- 5) lebduch.rajce.idnes.cz/Stara_Poruba
- 6) lebduch.rajce.idnes.cz/Stara_Poruba
- 7) <http://www.malesice.eu/malesice/historicka-fota>

ZDROJE_text

SUNEGA, Ing. Petr a RNDr. Tomáš KOSTELECKÝ, CSC. Prostředí sídlišť v ČR a v zahraničí: vybrané aspekty

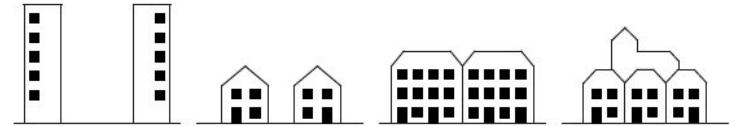
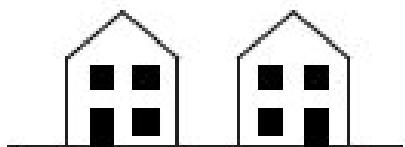
ARCHITEKTURA VE VZDĚLÁVÁNÍ

Petra Brůžková, Lenka Hradecká, Tomáš Tomsa

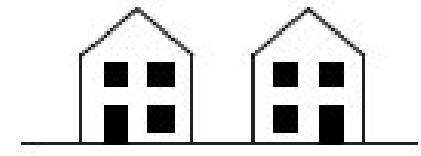


VILOVÁ ČTVRŤ

fenomén zahradního města



ZAHRADNÍ MĚSTO



- _ průmyslová revoluce → prudký rozvoj měst → příliv obyvatel
- _ prohlubování sociálních rozdílů → přelidnění → problémy s hygienou



myšlenka bydlení v zeleni

soubor samostatných domů obklopených zelení



zelená „zahradní města“

ZAHRADNÍ MĚSTO

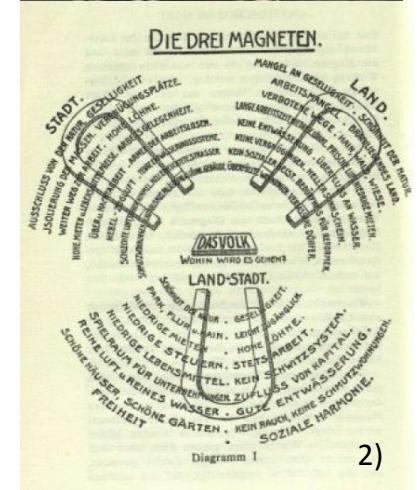
Jak to vlastně začalo?

- Ebenezer Howard
 - anglický teoretik
 - 1898 kniha Zahradní město zítřka
 - spojení výhod venkova a města
 - nový typ urbanistického celku**
 - původně sociální utopie → transformace myšlenky

↓

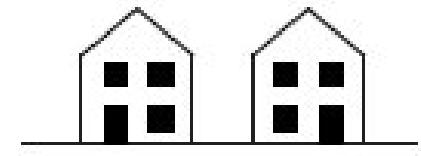
luxusní bydlení

vznik vzorových vilových čtvrtí



VILOVÁ ČTVRŤ

Jak to vlastně začalo?



20. léta a 30. léta

_ období výstavby obytných čtvrtí → styl funkcionalismu nachází uplatnění ve výstavbě



vzorové vilové čtvrti

_ Německo, Anglie, Francie

_ funkcionalističtí architekti, nové formy bydlení



hledání ideálního bydlení

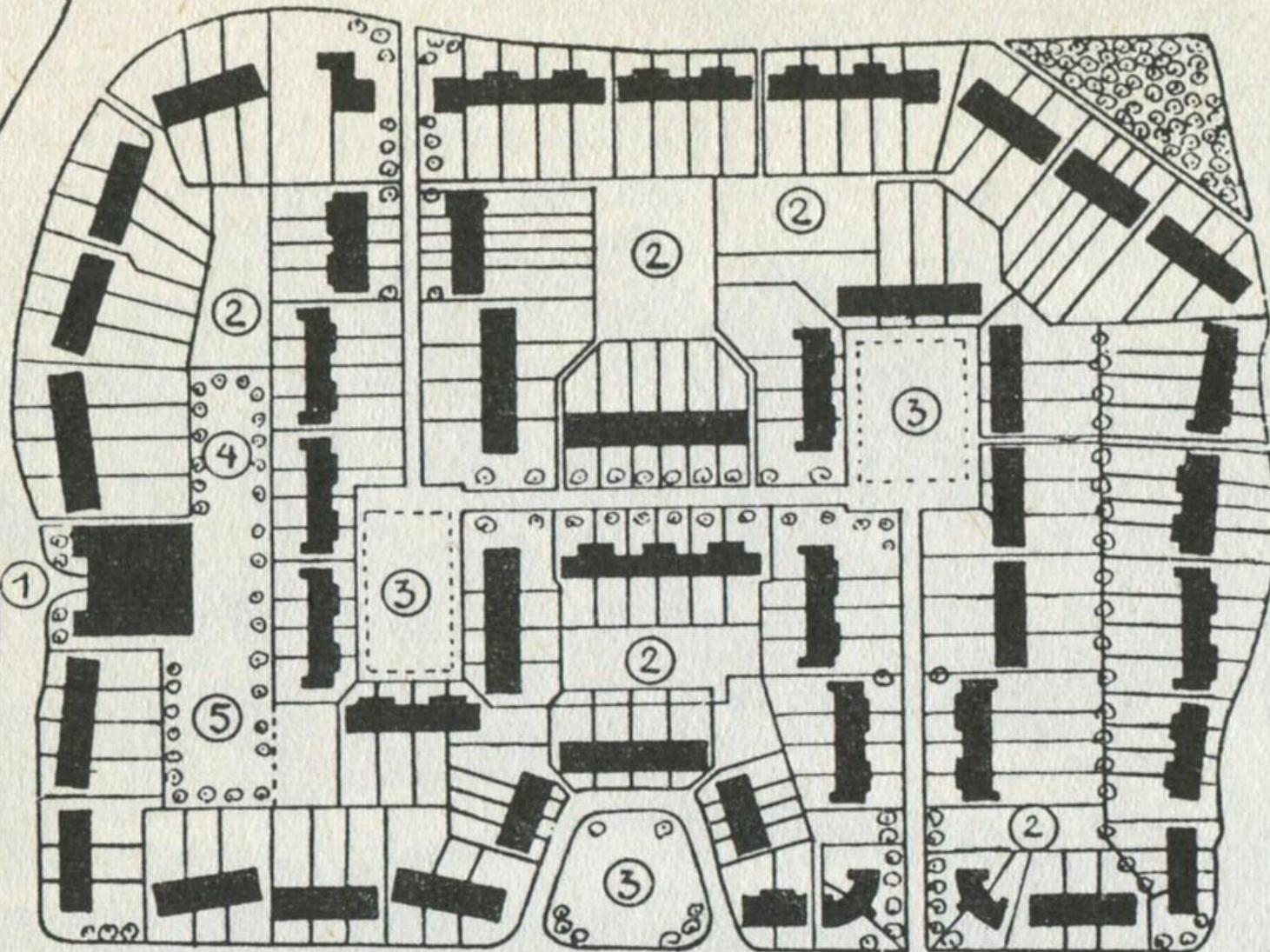
_ 1927 Sídliště Weissenhof

_ mezinárodní architektonická soutěž

_ Le Corbusier, Ludwig Mies van der Rohe

PIXMORE·HILL · LETCHWORTH

LECHTWORTH 1903, Angle



① INSTITUT
PLÄTZE

② GEMEINDE·GÄRTEN
④ BOWLING·GREEN

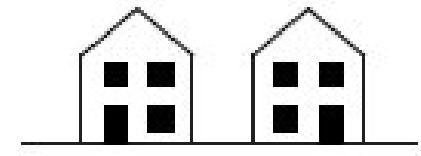
③ RASEN
⑤ TENNIS·PLÄTZE

WEISENHOF SIEDLUNG, 1927, Stuttgart



STUTTGART. Weißenhof-Siedlung

VILOVÁ ČTVRŤ V ČECHÁCH



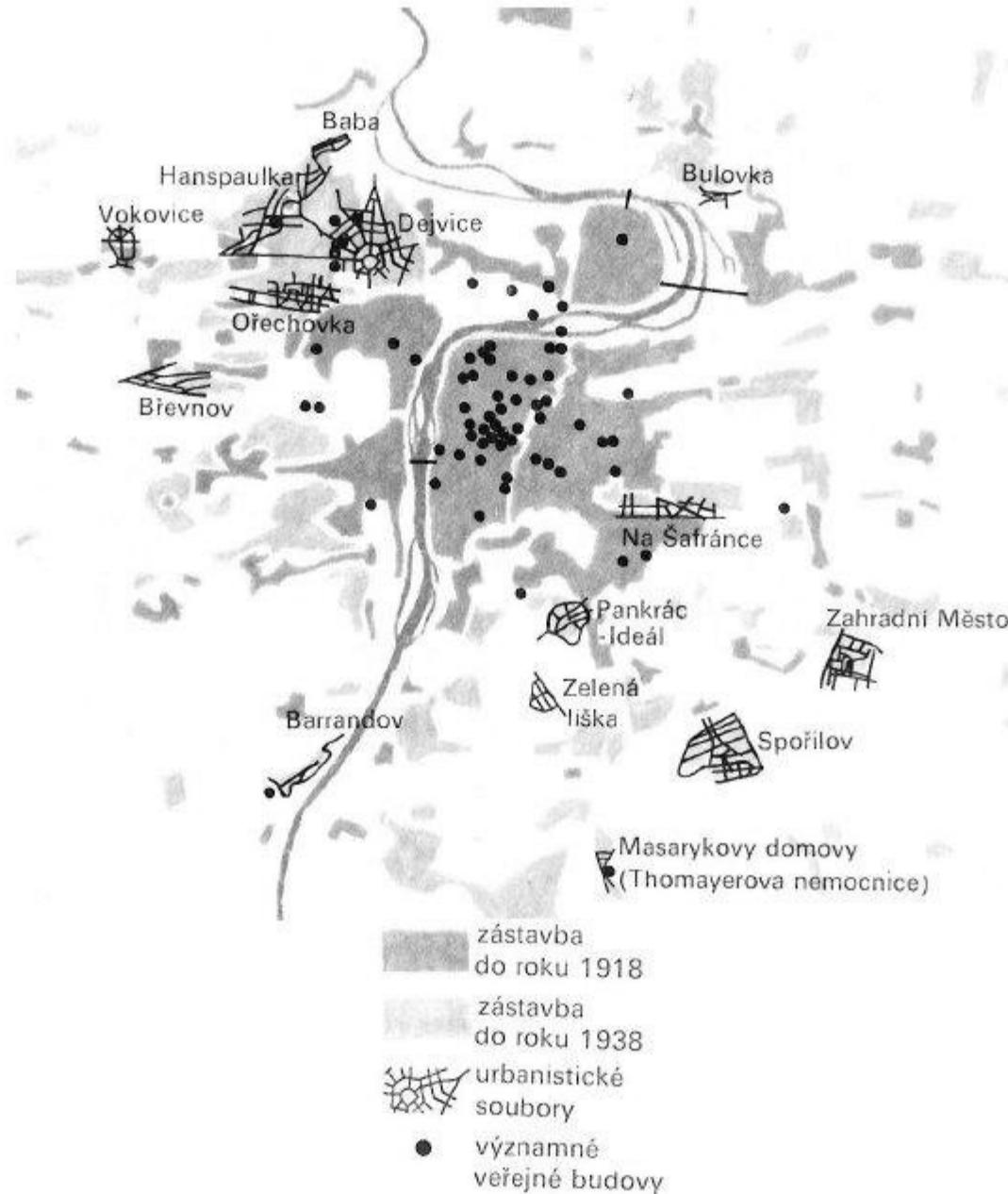
- _ rozvoj výstavby je spojený se vznikem Československa
- _ převážně v Brně a v Praze
- _ 1922 vznik „Velké Prahy“ – rozvoj nové výstavby, mladá arch. generace
- _ 20. a 30. léta → výstavba v duchu funkcionalismu
- _ Ořechovka, Haunspaulka

- _ 1932 vilová kolonie Baba v pražských Dejvicích
- _ výjimečná lokace tyčící se v kopci nad Dejvicemi – funkcionalistické panorama
- _ ucelený urbanismus, šachovnice – autor Pavel Janák
- _ vysoká architektonická kvalita staveb

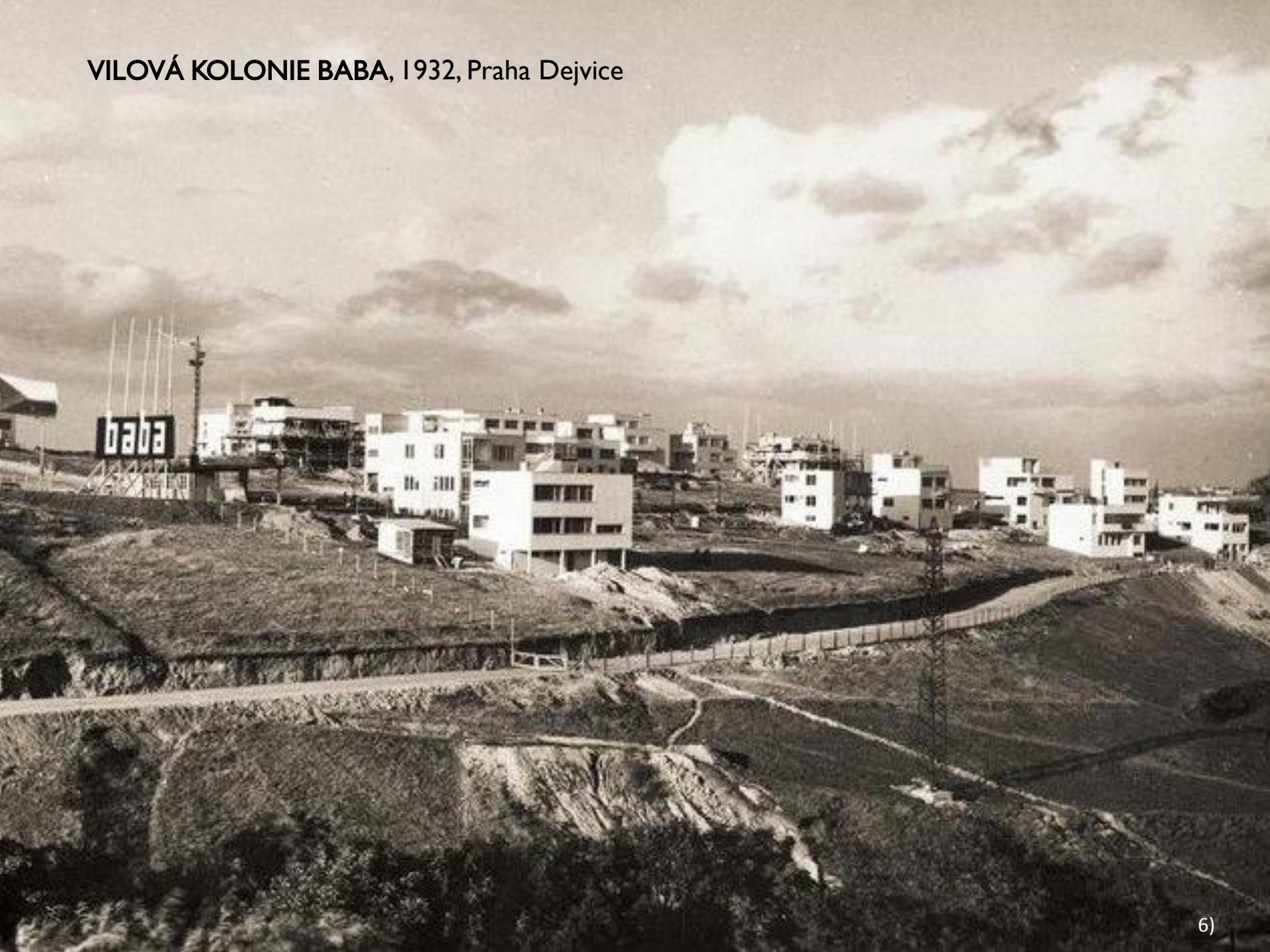


druhá světová válka – přerušení výstavby vilových kolonií

VÝVOJ PRAHY 20. léta a 30. léta 20. století



VILOVÁ KOLONIE BABA, 1932, Praha Dejvice



ZDROJE_fotografie

- 1) <http://www.houseplanninghelp.com/do-garden-cities-just-become-cities-over-time/>
- 2) <http://www.techlib.cz/cs/83055-gartenstadte-in-sicht>
- 3) http://modernismbuildingurbanjournal381.blogspot.cz/2012/12/lmvdr-et-al-weissenhof-siedlung_16.html
- 4) HRŮZA, Jiří – Urbanismus světových velkoměst I. díl - Praha
- 5) <https://www.baumeister.de/prager-funktionalismus/>

ZDROJE_text

www.iprpraha.cz

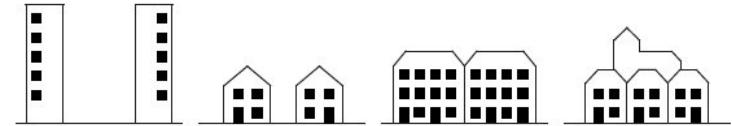
ARCHITEKTURA VE VZDĚLÁVÁNÍ

Petra Brůžková, Lenka Hradecká, Tomáš Tomsa

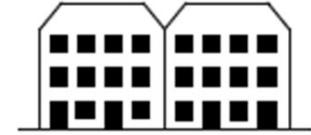


MĚSTSKÝ BLOK

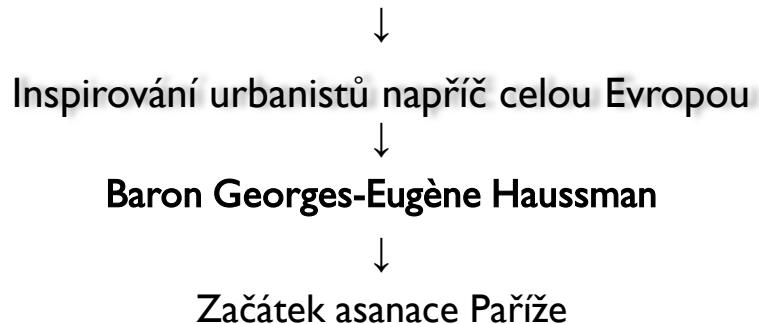
vznik a vývoj blokové zástavby



VZNIK BLOKOVÉ ZÁSTAVBY



- Vznik sídlišť můžeme řadit již do dob Mezopotámie
- Každé období v historii má svou blokovou zástavbu
 - úzká gotická parcelace, shlukování parcel v baroku
- Největší rozmach 19. století → průmyslová revoluce → stěhování lidí za prací



- Asanace- očištění města, zboření středověkého a nahrazení novou moderní zástavbou v blocích. Široké bulváry, jasně vymezená parcelace, určená výška, šířka, patrování i vzhled fasád
- Bloková výstavba se netýká jen bourání, ale i rozšiřování města

BARCELONA, bloková zástavba na hranici gotického města



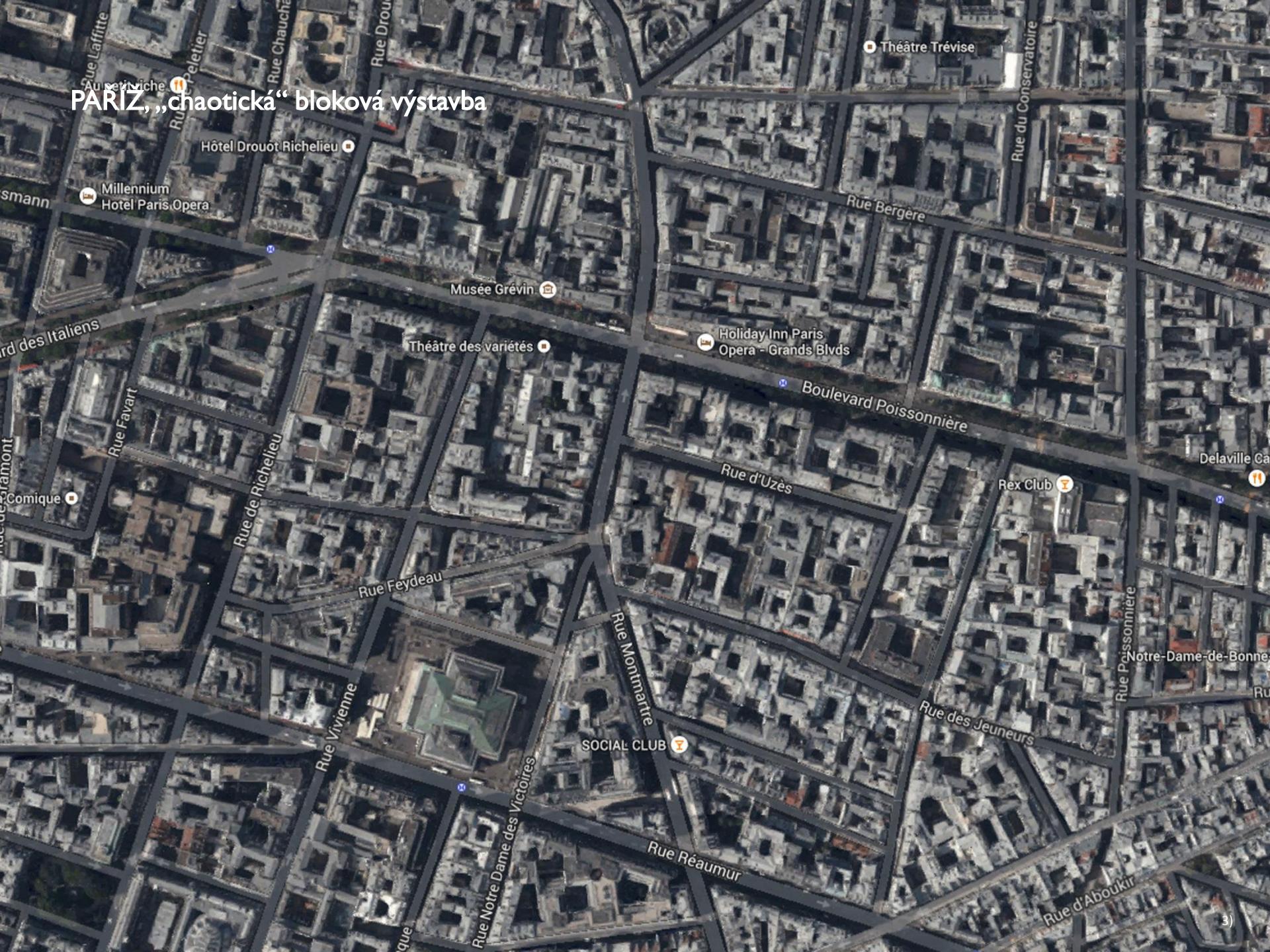
BARCELONA





BARCELONA, hlavní třída Rambla

PARÍŽ, „chaotická“ bloková výstavba



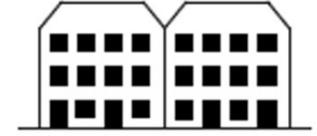
PAŘÍŽ, schwarzplan (černé domy, bílé ulice)





PAŘÍŽ

BLOKOVÁ VÝSTAVBA ŽIŽKOV



- V Praze dochází k Asanaci Starého Města (ulice Kozí, dobře patrné rozdíly mezi středověkým a novověkým městem)
- Rozšiřování města – nové čtvrtě – Královské Vinohrady, Smíchov, Dejvice, Žižkov,...

Palác Akropolis



Kubelíkova

Ševčíkova
Křížkovského

Škroupova
ul.

Pospíšilova

Žižkovská televizní věž

Mahlerovy sady

Bloková

Zvonařova
Slavíkova

Lalíkova

nám. J. z Poděbrad

Kostel Nejsvětějšího
srdce Páně

Jiřího z Poděbrad M

nám. J. z Poděbrad

Milešovská

Ondříckova

nám. J. z Poděbrad

Velehradská

Jagellonská

Velehradská

Borivojova

Orlická

Žižkovo nám.

Ondříckova

Olšanské náměstí

3)

Rádhoštěská

Lucemburská

Přemyslovská

Rádhoštěská

Rádhoštěská

Lipická

PRAHA, ŽIŽKOV

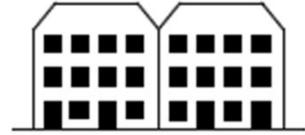
Jiřího z Poděbrad



PRAHA, ŽIŽKOV

13 07 2013

BLOKOVÁ VÝSTAVBA



Bloková výstavba je v historii urbanismu velmi významná.

V tomto způsobu stavění je jasně daný

Veřejný prostor - ulice a chodníky, náměstí a parky

Poloveřejný prostor - vnitrobloky, které vznikají uzavřením jednotlivými domy „bloky“ tento prostor byl z počátku zelenou plochou pro uživatele bloku.

Soukromý prostor - vzniká následným dělením vnitrobloku na vlastní zahrádky

Výhody blokové zástavby –

- Udržení města, struktura blokové zástavby vydrží déle než samotný dům
- Jasně rozdělení jednotlivých prostorů
- Snadné kombinování provozů – bydlení, obchody, kanceláře – živé město
- Lidské měřítko

Nevýhody blokové zástavby –

- Vznik blokové zástavby je brán, jako něco špatného díky asanaci – přerušení historické kontinuity
- Náročné na plánování

ZDROJE_fotografie

- 1)<http://www.google.cz/maps/place/Praha>
- 2)<http://www.google.cz/maps/place/Barcelona>
- 3)<https://www.google.cz/maps/place/Rím>
- 4)<https://www.google.cz/search?sa=G&q=lugares+con+encanto+en+barcelona>
- 5)<https://www.google.cz/maps/place/Praha/@50.0885858,14.4160243,3a>
- 6)<https://www.google.cz/maps/place/Rím,+Itálie/@41.8918962,12.5122228,14z>

ARCHITEKTURA VE VZDĚLÁVÁNÍ

Petra Brůžková, Lenka Hradecká, Tomáš Tomsa



HISTORICKÉ CENTRUM

vznik a vývoj historického centra





VZNIK HISTORICKÉHO CENTRA

- Středověké město je v našich podmírkách nejstarší dochovanou formou města
- Jsou po celé Evropě v podstatě stejné – rostlá × plánovaná
- V Praze vidíme obě struktury
- Rostlá – Staré Město, Malá Strana
- Plánovaná – Nové Město (založené Karlem IV.)



ROSTLÁ STRUKTURA

- Odvíjí se od centra dění – náměstí s trhem (Staroměstské náměstí)
- Z „centra“ se odvíjí radiálně (paprskovitě) jednotlivé ulice z města
 - Cesta k řece (ke Karlovu mostu)
 - Cesta na Plzeň, Boleslav
 - Za hradbami se nachází kláštery (Anežský klášter)
- Struktura má úzké parcely podél křivolkých ulic
 - Na parcelu si musí majitel doslova namačkat dům, stodolu, chlév a dvorek



PLÁNOVANÁ STRUKTURA

- Je naplánovaná tzv. lokátorem (pověřený, velmi chytrý člověk, který má na starosti najít vhodnou lokaci a naplánovat město)
- Nové Město Pražské 1348 založeno Karlem IV.
 - Velikost města byla dostačující až do 19. století
 - Byly přesně vymezené bloky, ulice, v přesném rastru, doplněné o významné náměstí „trhy“
 - Koňský trh (Václavské náměstí), Karlovo náměstí, Senovážné náměstí, apod.
 - V době středověku se díky tomuto urbanistickému zásahu se Praha stala jedním z největších měst

BARCELONA, rostlá struktura středověkého města





BARCELONA, historické centrum



ŘÍM, historické centrum na základech antického města



ŘÍM, historické centrum





PRAHA, středověké město

ZDROJE_fotografie

- 1)<http://www.google.cz/maps/place/Praha>
- 2)<http://www.google.cz/maps/place/Barcelona>
- 3)<https://www.google.cz/maps/place/Rím>
- 4)<https://www.google.cz/search?sa=G&q=lugares+con+encanto+en+barcelona>
- 5)<https://www.google.cz/maps/place/Praha/@50.0885858,14.4160243,3a>
- 6)<https://www.google.cz/maps/place/Rím,+Itálie/@41.8918962,12.5122228,14z>

ARCHITEKTURA VE VZDĚLÁVÁNÍ

Petra Brůžková, Lenka Hradecká, Tomáš Tomsa

